

Onkraj mitova o prirodnim i društvenim znanostima: sociološki pogled

Urednica
Katarina Prpić

Institut za društvena istraživanja u Zagrebu
Zagreb, 2008.

SADRŽAJ

Katarina Prpić

Nepremostivi jaz između prirodnih i društvenih znanosti? 9

Prvi dio: Profil i produktivnost prirodnoznanstvenika i društvoznastvenika

Branka Golub

Socijalni i profesionalni profil prirodoslovaca i društvoslovaca

1.	Socijalni položaj i socioprofesionalna diferencijacija znanstvenika	21
2.	Socioprofesionalni portret hrvatskih znanstvenika	23
3.	Prirodoslovci i društvoslovci	27
3.1.	Empirijsko uporište: <i>web</i> -anketa i uzorak doktora prirodnih i društvenih znanosti.	28
4.	Socijalni i socijalizacijski elementi disciplinarnih razlika među znanstvenicima .	30
5.	Sociodemografska obilježja doktora u prirodnim i društvenim znanostima. .	32
6.	Socijalizacijsko-obrazovna obilježja doktora prirodnih i društvenih znanosti. .	37
7.	Radno-profesionalno okruženje	41
7.1.	Znanstvena obrazovanost (kompetentnost) u prirodnim i društvenim znanostima.	42
7.2.	Profesionalno (karijerno) napredovanje prirodnoznanstvenika i društvoznastvenika	45
7.3.	Institucionalno-organizacijski kontekst	48
7.4.	Profesionalni položaj i uloga doktora prirodnih i društvenih znanosti	52
7.4.1.	Područni obrasci raspodjele istraživačkih i rukovodećih poslova	53
7.4.2.	Područni obrasci participacije i uloga u znanstvenoj zajednici.	56
7.4.3.	Područni obrasci istraživačke umreženosti	59
7.4.4.	Vanjski znakovi priznatosti ili uočljiva znanstvena vrsnoća	60
8.	Zaključno sumiranje područnih razlika radno-profesionalnog okruženja prirodoslovaca i društvoslovaca.	64
	Literatura	67
	Tablični prilozi	71

Katarina Prpić

Marija Brajdić Vuković

Samoiskazana istraživačka produktivnost: obrasci i činioci

1.	Proizvodnja znanja – ključ razumijevanja sociokognitivnih razlika?	83
2.	Hipotetski i metodološki okvir istraživanja.	93
3.	Što i koliko objavljuju prirodoslovci i društvoslovci?	95
3.1.	Obrasci objavljivanja u dvama znanstvenim područjima	95
3.2.	Izazov homogenosti prirodoslovlja: disciplinarni obrasci produktivnosti . .	102

3.3.	Diferencijacija istraživačke produktivnosti u društvenim znanostima	107
4.	Kojim činiocima objašnjavati istraživačku produktivnost?	113
5.	Strukturalne razlike u proizvodnji znanja: smanjivanje do izjednačenja?	125
	Literatura	127

Maja Jokić
Adrijana Šuljok

Produktivnost i njezin odjek prema citatnim bazama ISI-ja i Scopusa za razdoblje 1996-2005.

1.	Uvodna razmatranja: problem, prethodna istraživanja, teorijsko-hipotetsko polazište	133
2.	Metodologija istraživanja	138
3.	Rezultati istraživanja	142
3.1.	Produktivnost i citiranost društvoznanstvenika	142
3.2.	Produktivnost i citiranost prirodoslovaca	149
4.	Zaključak	156
	Literatura	158

Drugi dio: Kognitivna uvjerenja prirodoslovaca i društvoslovaca

Sven Hemlin

Što je znanstvena kvaliteta?

1.	Uvod	163
2.	Teorijski okvir znanstvene kvalitete	164
2.1.	Proizvod istraživanja	165
2.2.	Istraživač	166
2.3.	Istraživačko okruženje	167
2.4.	Učinci istraživanja	168
2.5.	Financiranje, organizacija i politika istraživanja	170
2.6.	Vrednovanja istraživača	172
2.7.	Pokušaj definiranja znanstvene kvalitete	172
3.	Empirijska istraživanja znanstvene kvalitete	174
4.	Buduće promjene u percepciji znanstvene kvalitete i kriterija	181
5.	Zaključak	185
	Literatura	186

Katarina Prpić
Adrijana Šuljok

Kako znanstvenici shvaćaju znanstvenu izvrsnost?

1.	Glavne orijentacije u istraživanjima znanstvene kvalitete	191
2.	Pristup i metode istraživanja	194

2.1.	Ciljevi, pretpostavke i metode istraživanja	194
2.2.	Kategorijalni aparat kvalitativne analize znanstvene kvalitete	197
3.	Koncepti kvalitete u prirodoslovaca i društvoslovaca	200
4.	Mjerenje znanstvene kvalitete – (ne)moguće?	208
5.	Znanstvena izvrsnost između prepoznatljivosti, mjerljivosti i neuhvatljivosti	218
	Literatura	222

Franc Mali

Kategorija znanstvene objektivnosti u društvenim znanostima

1.	Uvod	227
2.	Objektivnost istraživanja u prirodnim i društvenim znanostima	230
3.	»Razumijevanje drugih umova« u metodama društvenih istraživanja	236
4.	Objašnjenje i razumijevanje u klasičnoj društvenoj misli	240
5.	Interpretativno objašnjenje u društvoslovlju: nije potrebno biti Cezar da bi se razumjelo Cezara!	244
6.	Kategorija objektivnosti i metoda kritičkog racionalizma	247
7.	Zaključak	250
	Literatura	251

Katarina Prpić

Znanstvenička shvaćanja znanstvene objektivnosti

1.	Što o znanstvenoj objektivnosti misle prakticirajući znanstvenici?	255
2.	Polazišta i metode istraživanja	260
3.	Gledišta prirodoslovaca o znanstvenoj objektivnosti	261
3.1.	Što je znanstvena objektivnost u prirodnim znanostima?	261
3.2.	Znanstvena objektivnost u istraživačkoj praksi prirodoslovca	269
3.3.	Sažetak ili naznake epistemoloških shvaćanja prirodoslovaca	272
4.	Kako društvoznastvenici percipiraju znanstvenu objektivnost?	274
4.1.	Određenja objektivnosti u društvenim znanostima	274
4.2.	Koliko je objektivnost moguća u društvenim znanostima?	283
4.3.	Epistemološka gledišta društvoznastvenika – realizam ili relativizam?	288
5.	Pogled s druge strane: pozitivizam i relativizam znanstvenika	290
	Literatura	292

Katarina Prpić

K premošćivanju premostivog jaza među dvama područjima	297
Literatura	303

Bilješke o autorima	307
--------------------------------------	------------